

Lekcija 4

Šta radimo – i koji je plan?

Učenici razmišljaju o aktivnostima i odlučuju kako da nastave

Vaspitno-obrazovni ciljevi	Kako bi završili ovu nastavnu jedinicu, učenici pokušavaju da zamijene perspektive kako bi razumijeli šta znači preuzeti odgovornost u drugim situacijama. Ovo je dalji korak u boljem razumijevanju demokratske participacije.
Nastavni zadaci	Učenici prenose iskustvo koje su imali radeći u malim grupama na druge situacije.
Nastavni materijali	Radni materijal.
Metodi	Plenarna rasprava, grupni rad.

Opis lekcije

Ova četvrta lekcija može se koristiti za završavanje četvrte nastavne jedinice, ali nastavnik isto tako u ovoj fazi može da odluči da se započne s praktičnim radom. Kao što je prethodno spomenuto, praktičan rad može značiti da učenici rade zajedno u malim grupama ili kao razred ili to, pak, može biti zamišljeno kao jedan školski projekat.

Ova lekcija bi trebalo da započne na isti način kao i prva lekcija. Učenici sjede u krugu i razmišljaju o tome šta su naučili iz prethodnih lekcija.

Trebalo bi započeti sa prezentacijom rezultata svoga istraživanja:

- Šta je postignuto?
- Šta nije valjalo?
- Šta je poboljšano ili promijenjeno?
- Šta znači preuzeti odgovornost za ekološke projekte?
- Jesam li ja spreman preuzeti odgovornost za nešto što „nije moja krivica“?
- Koje je moje mišljenje o tome?
- Šta me razočaralo? Šta me razveselilo?

Kako bismo pomogli učenicima u razmišljanju o tome što su postigli iskustvo je pokazalo da je korisno koristiti „eko-zid“, koji je uspostavljen i proširen tokom ove nastavne jedinice.

Kao dio ove rasprave trebalo bi da postane jasno koliko je važna tema „preuzimanja odgovornosti“ za kvalitetno funkcionisanje zajednice. Sljedeća pitanja trebalo bi koristiti za podsticanje rasprave:

- Koje vrste društvenih zajednica postoje?
- Ko ima kakvu ulogu?
- Na koji način to funkcionise u državi?
- Šta znamo o demokratiji i kako demokratija funkcionise?
- Kako tumačite sljedeći citat Džona F. Kenedija: „Ne pitaj šta zemlja može učiniti za tebe – pitaj šta možeš ti učiniti za nju“?

Iako analogije mogu ponekad biti problematične, moglo bi biti interesantno da se one koriste kako bi se učenici podstakli na kompleksnije razmišljanje u ovoj fazi. Ne moraju doći do nekih konkretnih

zaključaka, jer je važnije da ih se podstaknu da razmišljaju na kompleksniji način, a taj će se proces nastaviti u kasnijim nastavnim jedinicama.

Učenici (koji rade u manjim grupama) trebalo bi da dobiju radne listove na kojima bi mogli zapisati svoja vlastita mišljenja:

Preuzimanje odgovornosti, dijeljenje odgovornosti		
Primjer: ekologija		
Mjesto/situacija	Koju vrstu odgovornosti ima osoba?	
Razred	Nastavnik	Učenik
Škola	Direktor	Nastavnik/učenik
Država	Predsjednik države	Narod
?		

Učenici bi trebalo da razmišljaju u kojem trenutku bi trebalo preuzeti odgovornost u svakoj situaciji.

Poslije zadanog okvira, jedan član grupe trebalo bi da predstavi rezultate grupnog razmišljanja. Tokom završne rasprave, nastavnik bi trebalo se postara da paralele između iskustva u razredu i opisanih situacija budu evidentne. Takođe njegov ili njen zadatak jeste da pokaže da za to postoje moguća ograničenja.

Na kraju, „blic” aktivnost (gdje svaki učenik ima pravo da kaže jednu rečenicu) može pokazati šta su učenici naučili iz ove nastavne jedinice, kao na primjer:

„Objasni u jednoj rečenici šta misliš koja je bila najvažnija stvar u ovoj nastavnoj jedinici s temom „preuzimanja odgovornosti“

Učenicima bi trebalo dati nekoliko minuta da razmisle o tome šta žele da kažu, a trebalo bi da iznesu svoje vlastito mišljenje čak i ako su drugi rekli istu stvar ili nešto slično. Nastavnik bi takođe trebalo da učestvuje u ovom zadatku. Nastavnik bi trebalo da zahvali učenicima na njihovom aktivnom učešću, ali bi trebalo da se suzdrži od komentaranja njihovih izjava.